

Kitab Daniel - Nomer Pitung Puluh Siji

Permadani Kenabian: Nyingkap Papat Kawirangan ing Yehezkiel Bab Wolu lan Wigatinipun ing Jaman Modhèren

Jeff Pippenger

2024-02-04

Papat abominasi ing Yehezkiel pasal wolu makili papat generasi Israel modern, lan wiwitaning Israel modern ditandhai déning wiwitaning Israel kuna. Loro-loroné sajarah wiwitan iku padha mratelakaké pungkasaning Israel modern nalika paugeran Minggu sing bakal enggal rawuh. Loro wiwitan Israel, yaiku Israel kuna kang harfiah lan Israel modern kang rohaniah, kabeneraké déning sajarah wiwitan karajan lor Israel nalika karajan iku kapisah saka Yehuda.

Nalika Israèl kuna ngadegaké pedhèt emas, wong-wong mau lagi waé metu saka Mesir minangka panggeneping sawijining ramalan sing nélakaké yèn Allah bakal ndadèkaké wong-wong mau sawijining karajan. Crita bab Jeroboam, raja kapisan saka karajan Israèl sisih lor, ngemu ciri-ciri sing padha kuwi. Jeroboam tau mlayu menyang Mesir kanggo ngedohi bebenduné Suléman. Dhèwèké wis diparingi janji ramalan déning nabi Ahia, yèn dhèwèké bakal kaangkat dadi raja nguwasani sepuluh saka rolas taler. Sadurungé ramalan iku kalakon, Jeroboam bakal mlayu menyang Mesir kanggo marakaké jarak antarané dhèwèké lan Suléman, nganti Suléman séda.

Lan kelakon ing wektu iku, nalika Yerobeam metu saka Yérusalèm, nabi Ahia wong Silo nemoni dhèwèké ana ing dalan; lan Ahia wus nyarungi awaké nganggo sandhangan anyar; lan wong loro kuwi padha piyambakan ana ing pategalan. Banjur Ahia nyekel sandhangan anyar sing ana ing awaké, lan nyuwèk iku dadi rolas pérangan. Panjenengané banjur ngandika marang Yerobeam, “Jupuken sepuluh pérangan kanggo awakmu; awit mangkéné pangandikané Pangéran, Allahé Israèl: Lah, Ingsun bakal nyuwèk karajan saka tangané Suléman, lan bakal maringaké marang kowé sepuluh taler. (Nanging siji taler bakal dadi kagungané, marga saka Dawud, abdiningsun, lan marga saka Yérusalèm, kutha sing Ingsun pilih saka antarané sakehé taler Israèl.) Amarga padha wus nilar Ingsun, lan padha nyembah Astoret, déwiné wong Sidon, Kamos, allahé wong Moab, lan Milkom, allahé bani Amon, sarta ora lumaku ana ing dalan-dalaningSun, nindakaké apa sing bener ana ing paningalingSun, lan netepi katetepaningSun lan paukumaningSun, kaya sing katindakaké déning Dawud, bapakné. Nanging karajan kabèh ora bakal Ingsun jupuk saka tangane; nanging dhèwèké bakal Ingsun dadèkaké panguwasa sajeging umur uripé marga saka Dawud, abdiningsun, sing Ingsun pilih, amarga panjenengané netepi pepakoningSun lan katetepaningSun. Nanging karajan mau bakal Ingsun jupuk saka tangané anaké, lan bakal Ingsun paringaké marang kowé, yaiku sepuluh taler. Déné marang anaké bakal Ingsun paringi siji taler, supaya Dawud, abdiningsun, tansah nduwèni pepadhang ana ing ngarsaningSun ana ing Yérusalèm, kutha sing Ingsun pilih kanggo mapanaké

asmaIngsun ana ing kana.”

Lan Ingsun bakal ngangkat kowé, lan kowé bakal mrentah manut sakèhé kang dikarepake déning nyawamu, lan bakal dadi raja ngungkuli Israèl. Lan mengkéné bakal kelakon: manawa kowé gelem ngrungokake sakèhé kang Ingsun dhawuhaké marang kowé, lan lumaku ana ing dalan-dalan-Ku, lan nindakaké apa kang bener ana ing paningal-Ku, kanthi netepi pranatan-pranatan-Ku lan pepakon-pepakon-Ku, kaya déné Dawud, abdi-Ku, wus nindakaké; mula Ingsun bakal nunggil karo kowé, lan mbangun kanggo kowé trah kang kukuh, kaya kang wus Ingsun bangun kanggo Dawud, lan Israèl bakal Ingsun pasrahaké marang kowé. Lan marga saka prakara iki Ingsun bakal nandhangsaraké turuné Dawud, nanging ora salawas-lawasé. Mulané Suléman ngupaya matèni Yéróbéam. Nanging Yéróbéam banjur ngadeg lan mlayu menyang Mesir, marang Sisak raja Mesir, lan manggon ana ing Mesir nganti tekan patiné Suléman. Déné sésané pakaryané Suléman, lan sakèhé kang wus ditindakaké, sarta kawicaksanané, apa iku kabèh ora katulis ana ing kitab riwayaté Suléman? Déné lawasing wektu Suléman mrentah ana ing Yérusalèm ngungkuli kabèh Israèl iku patang puluh taun. Lan Suléman banjur séda lan katunggalaké karo para leluhuré, lan kasarekaké ana ing kutha Dawud, bapakné; lan Réhabéam, putrané, banjur jumeneng raja nggantèni panjenengané. 1 Para Raja 11:28–43.

Nalika Raja Suléman séda, karajan iku bakal kabagi, lan Yéróbéam bakal dadi raja nguwasani sepuluh taler ing sisih lor, déné Réhóbéam, putrané Suléman, bakal dadi raja ing Yérusalèm. Sadurungé pamérangan taler-taler mau kelakon, Yéróbéam kudu metu saka Mesir.

Lan Rehabeam tindak menyang Sikhem, amarga sakèhé Israèl wus padha teka ing Sikhem arep ndadèkaké dhèwèké dadi raja. Anadéné bareng Yerobeam bin Nebat, sing isih ana ing Mesir, krungu prakara iku, (amarga dhèwèké wus mlayu saka ngarsané Raja Suléman, lan Yerobeam manggon ana ing Mesir;) wong-wong banjur kongkonan nimbali dhèwèké. Banjur Yerobeam lan sakèhé pasamuwan Israèl padha teka lan matur marang Rehabeam, mangkéné: “Rama panjenengan ndadèkaké gandhèngan kawula abot; mulané saiki mugi panjenengan ngenthèngaké pangawulan abot saka rama panjenengan lan gandhèngan abot kang wus dipasangaké marang kawula, temah kawula badhé ngabdi dhateng panjenengan.” Nanging dhèwèké ngandika marang wong-wong mau, “Padha lungaa dhisik telung dina, banjur bali manèh marang aku.” Mulané rakyat padha budhal. 1 Para Raja 12:1–5.

Crita babagan sepira bodhone tumindake Rehabeam sajrone telung dina iku, ngetokake kaluputan marang penolakane kanthi bodho marang pitutur para wong tuwa, nanging pisahing para suku iku wis dinubuatake, mula iku mesthi bakal kelakon kanthi cara siji utawa cara liyane. Pantès dipratelakake ing kene kanggo sawijining artikel ing mangsa ngarep manawa proses pamisahan iku kanthi cetha ditetepake minangka telung dina. Loro karajan iku banjur dadi siji karajan maneh sajrone sajarah kaum Millerit, lan nalika para suku sisih lor lan sisih kidul dadi siji karajan sajrone sajarah Millerit, yaiku ing mangsa rawuhipun telung malaekat ing Wahyu pasal patbelas. Telung malaekat mau ing sajarah

Millerit dipratipikakake déning telung dina saka putusane Rehabeam. Patang puluh nem taun nalika telung malaekat iku rawuh wiwit taun 1798 nganti 1844, iku uga telung dina simbolis, kang wis dingandikakake déning Kristus ing Yokanan pasal loro, bakal diperlokake supaya Panjenengane ngedegake maneh padaleman suci sing wis dirusak, nanging pérangan saka panaliten iku kanggo sawijining artikel ing mangsa ngarep.

Nalika Rehabeam ngaturaké pangucap kang bodho ing pungkasan telung dina, karajan-karajan iku kapisah.

Mulané, nalika sakèhé Israèl weruh yèn raja ora ngrungokaké wong-wong mau, rakyat banjur mangsuli raja, pangucapé: “Apa panduman kita ana ing Dawud? Lan kita ora duwé warisan ana ing putrané Isai; mulihlah menyang kémahmu, hé Israèl; saiki ngurusa omahmu dhéwé, hé Dawud.” Mulané Israèl banjur budhal menyang kémah-kémahé. Nanging tumrap bani Israèl kang manggon ana ing kutha-kutha Yehuda, Rehabeam tetep mrentah atas wong-wong mau. Raja Rehabeam banjur ngutus Adoram, kang mimpin pagawean upeti; nanging sakèhé Israèl mbenturi dhèwèké nganggo watu nganti mati. Awit saka iku raja Rehabeam enggal-cepet munggah menyang krétané kanggo ngungsi menyang Yérusalèm. Mulané Israèl mbrontak marang brayaté Dawud tekan tekané dina iki. Lan kadadéan, nalika sakèhé Israèl krungu yèn Yerobeam wis bali manèh, wong-wong mau banjur ngutus utusan lan nimbali dhèwèké menyang pasamuwan, sarta ngangkat dhèwèké dadi raja atas sakèhé Israèl; ora ana siji waé kang ngetutaké brayaté Dawud, kajaba mung taler Yehuda. 1 Para Raja 12:16–20.

Wangsit yèn Yerobeam bakal diparingi sawijining karajan wus kaleksanan, lan kaleksanan iku ana ing wektu nalika dhèwèké wus metu saka Mesir. Amarga meri yèn pasucèné Allah ana ing kutha Yérusalèm, yaiku kutha kang wus kapilih déning Allah kanggo nempataké asmané, Yerobeam banjur miwiti gawé tiron tumrap pasucèn, kaimaman, lan tata ibadah kang wis katetepaké yèn mung kudu katindakaké ana ing Yérusalèm. Pakaryané Yerobeam nalika ngedegaké sawijining sistem ibadah palsu ing antarané sapuluh taler sisih lor, iku sawijining pasemon sing langsung jejeg karo pambrontakané Harun lan pedhèt emas, mula dadi paseksi liyané, ora mung ngenani angger-angger Minggu kang enggal teka, nanging uga ngenani pambrontakan taun 1863.

Lan Yerobeam ngandika ing sajroning atiné, Saiki karajan bakal bali marang brayaté Dawud: manawa bangsa iki padha munggah arep nyaosaké kurban ing padalemané Pangéran ing Yérusalèm, banjur atiné bangsa iki bakal malih maneh marang gustiné, yaiku Réhabeam ratu Yéhuda, lan wong-wong iku bakal matèni aku, lan bali maneh marang Réhabeam ratu Yéhuda. Mulané sang ratu rembugan, banjur damel anak sapi loro saka emas, lan ngandika marang wong-wong mau, Kakehan yèn kowé kudu munggah menyang Yérusalèm; lah iki para allahmu, hé Israèl, kang wus ngentasaké kowé saka tanah Mesir. Lan kang siji dipasang ana ing Bètèl, lan kang sijiné didèlèhaké ana ing Dan. Lan prakara iki dadi dosa; awit bangsa iku padha lunga nyembah ana ing ngarepé kang siji, nganti tekan Dan. Lan dhèwèké damel padaleman-padaleman ing papan-papan pangurbanan ing dhuwur, sarta ngangkat imam-imam saka golongan wong cilik, kang dudu saka para putrané Lèwi. Lan Yerobeam netepaké sawijining riyaya ing

sasi kaping wolu, ing dina kaping limalas sasi iku, kaya riyaya kang ana ing Yéhuda, lan iya nyaosaké kurban ana ing misbyah. Mangkono uga kang ditindakaké ana ing Bètèl, nyaosaké kurban marang anak-anak sapi kang wis didamelé iku; lan ana ing Bètèl dhèwèké mapanaké para imam kanggo papan-papan pangurbanan ing dhuwur kang wis didamelé. Mulané dhèwèké nyaosaké kurban ana ing misbyah kang wis didamelé ana ing Bètèl, ing dina kaping limalas sasi kaping wolu, yaiku ing sasi kang wis digagas déning atinipun dhéwé; lan netepaké sawijining riyaya kanggo wong Israèl; lan iya nyaosaké kurban ana ing misbyah, sarta ngobong menyan. 1 Para Raja 12:26–33.

Pambrontakané Yerobeam nyedhiyakaké sawijining jalur bebener liya kanggo dipasangaké ing ndhuwur pambrontakané Harun, pambrontakan sungu Protestan ing taun 1863, lan pambrontakan sungu Républikan nalika undhang-undhang Minggu sing bakal enggal teka, lan kanthi mangkono iku nglantaraké paseksèn kenabian dadi saya jembar. Ing pambrontakan pedhèt emasé Harun, Gusti ngowahi cara sing wis katetepaké kanggo milih kaimaman.

Sadurungé pambrontakan mau, anak pambarep saka saben taler wus katetepaké supaya dadi bagéan saka kalungguhan imam. Nanging ana ing pambrontakan pedhet emasé Harun, mung taler Lèwi waé kang ngadeg bebarengan karo Musa. Awit saka iku Gusti Allah ngowahi tata cara kang wus katetepaké kanggo nyawisaké wong-wong tumrap kalungguhan imam, lan wiwit nalika iku mung kulawargané Lèwi waé kang bakal dados imam.

Lan nalika Musa weruh manawa bangsa iku wuda; (amarga Harun wis ndadèkaké wong-wong mau wuda tumrap kawirangané ana ing (antarané para mungsuhé:)) banjur Musa ngadeg ana ing gapura kémahé pakemahan, lan ngandika, Sapa sing ana ing pangéyané Pangéran? mrenea marang aku. Lan kabèh bani Lèwi padha nglumpuk marani dhèwèké. Panjenengané banjur ngandika marang wong-wong mau, Mangkéné pangandikané Pangéran, Allahé Israèl: Saben wong nggegem pedhangé ana ing lambungé, banjur lumakua mlebu lan metu saka gapura menyang gapura ing sakuloné pakemahan, lan patènana saben wong saduluré, lan saben wong mitrané, lan saben wong pepadhané. Lan bani Lèwi padha nindakaké miturut pangandikané Musa; lan ing dina iku ana kira-kira telung èwu wong saka bangsa mau padha tiwas. Pangentasan 32:25–28.

Yerobeam ngapusi gawéné Gusti Allah sing wus katindakaké ana ing pambrontakané Harun nalika Gusti Allah wus ngedegaké kaimaman anyar saka taler Lèwi, awit Yerobeam “angkat imam-imam saka wong-wong kang asor dhéwé saka antarané rakyat, kang dudu saka para putrané Lèwi.” Pambrontakan ing wiwitaning karajan saka sapuluh taler lor iku padha saajar karo pambrontakané Harun lan para wong gemblung kang njogèd. Pambrontakan iku kalakon sawisé metu saka Mesir, minangka kasampurnaning sawijining wangsit kang njanjèkaké bilih bakal diadegaké sawijining karajan. Ing loro-loroné prakara mau, kaimaman anyar diadegaké, yaiku sawijining owah-owahan saka tatanan sadurungé ing milih para imam.

Pambrontakan pedhet emasé Harun kaulang manèh, nanging kaping pindho déning Yerobeam, awit dhèwèké gawé pedhet emas loro lan mapanaké ing rong kutha. Kutha Dan makili tata nagara, awit Dan tegesé “ngadili”, lan kutha Betel makili tata gréja, awit Betel tegesé “omahé Allah”. Pedhet-pedhet emas iku nduwèni pralambang kang padha karo pedheté Harun, nanging kanthi paseksen tambahan bab sesambungan gréja lan nagara kaya kang dipralambangaké déning rong kutha iku. Pedhet iku wangun kurban pagan kang paling dhuwur, lan mulané makili kurban Kristus palsu. Emas iku pralambang Babil, lan pedhet iku gambar sawijining kéwan galak. Kaya déné Harun netepaké dina pangibadah palsu, Yerobeam uga netepaké sawijining riyaya, lan mesthèkaké yèn tanggal kanggo riyaya iku ora cocog karo wektu pangibadah sejati ing Yerusalem.

Kabèh unsur saka hukum Minggu sing bakal enggal teka kawewakili ing paseksèné Yérobéam bab pambrontakan; kurban palsu (pedhèt), Kristus palsu (mesbèh), gambaré kéwan galak (gandhèngan Greja lan Nagara), dina pangibadah palsu (Minggu), lan kaimaman palsu.

Wiwitané Israèl kuna, wiwitané sepuluh taler ing sisih lor minangka sawijining karajan, lan wiwitané Adventisme kabèh padha ngemot unsur-unsur kenabian kang padha, lan bebarengan kabèh mau ngenali unsur-unsur kenabian saka angger-angger Minggu kang bakal enggal teka. Israèl kuna wus metu saka pangawulan ing Mesir, Yerobeam metu saka Mesir panggonan anggoné mlayu kanggo uwal saka panganiaya Salomo, lan Adventisme Millerit lagi waé metu saka pangawulan kapausan.

Kaimamané Lewi katetepaké nalika pambrontakané Harun, kaimaman palsu saka wong-wong kang asor dhéwé katetepaké ana ing paseksiné Yerobeam, lan nalika Gusti lumebet ing prejanjian karo Adventisme Millerit, miturut Pétrus, para Millerit iku “bangsa kang kapilih, kaimaman karajan, bangsa kang suci, umat kagungané piyambak; supaya kowé martakaké pamuji marang Panjenengané kang wis nimbali kowé metu saka pepeteng marang pepadhangé kang nggumunaké.” Pepadhang kang dadi panggilan tumrap para Millerit iku pepadhangé permata-permatané Miller kang kawecakaké ana ing rong loh Habakuk, kang wis dilambangaké ing sajarah pambrontakané Harun déning rong loh Sepuluh Préntah. Pepeteng kang saka kono padha katimbali metu iku Zaman Petenging pamaréntahan kapausan, kang wis dilambangaké déning pepetenging pangawulan ing Mesir.

Nalika Kristus ngedegaké malih padaleman suci sing wis diinjak-injak déning paganisme lan papalisme, Panjenengané nindakaké iku sajroning patang puluh nem taun, wiwit taun 1798 tekan 1844. Nalika Panjenengané wis ngedegaké padaleman suci iku, banjur minangka Utusaning Prejanjian, Panjenengané dumadakan rawuh ing padaleman suci kagungané piyambak ing tanggal 22 Oktober 1844, awit Panjenengané wis ngedegaké padaleman suci sing wis diinjak-injak lan dirusak, lan Panjenengané uga nyucekaké sawijining kaimaman kang dipralambangaké déning taleré Lewi.

Nanging sapa kang bisa tetep ngadeg ing dinaning rawuhipun? lan sapa kang bakal tahan nalika Panjenengané ngatingal? awit Panjenengané iku kados geni panyulak, lan

kados sabuné tukang ngumbah kain: Lan Panjenengané bakal lenggah kados panyulak lan panyuci salaka: lan Panjenengané bakal nyucèkaké para putrané Lewi, lan ngresiki wong-wong mau kados emas lan salaka, supaya padha nyaosaké marang Pangéran pisungsung kanthi kabeneran. Sawisé kuwi pisungsungé Yehuda lan Yerusalem bakal ndadosaké renaning Pangéran, kados ing jaman kuna, lan kados ing taun-taun biyèn. Malakhi 3:2-4.

Ing tanggal 22 Oktober 1844, Kristus ndadak rawuh menyang Padalemané lan mlebet ing prajanjian karo sawijining umat kang dipralambangaké déning imamat Lewi, nanging ing taun 1863, wong-wong mau wus mbalèni pambrontakané Harun, lan imamat Millerit ngalih dadi imamat Laodikia, kaya kang dipralambangaké déning imamaté Yerobeam, yaiku imamat saka wong-wong kang paling asor, lan para bodho kang nari kaya para pengikuté Harun. Nanging paseksèn bab pambrontakané Yerobeam nduwèni paseksèn kang luwih amba ngenani pambrontakan taun 1863. Nalika Yerobeam miwiti sistem pangibadah palsuné, ana nabi saka Yerusalem kang diutus kanggo nyarujuki pambrontakané Yerobeam, kaya kang dipralambangaké déning Adventisme Millerit kang dituntun supaya nampa Sabat saka Sepuluh Pepakon minangka dina pangaso.

Nalika Adventisme nampi pepadhangé malaékat katelu lan papan suci, wong-wong mau dados sawijining panyaruwe tumrap para Protestan kang wis nampik pepadhang kang saya tambah saka pambukakan segel kang wiwit nalika wekasaning jaman ing taun 1798. Kaya déné Israèl kuna wus kelalen marang dina Sabat nalika ana ing pangawulan Mesir, pasamuwan ing ara-ara samun uga wus kelalen marang dina Sabat nalika taun 1798 tekan. Pepadhang kang saya tambah saka pawartos jam pangadilan kang digawa déning para Millerit ing wekasané nuntun marang papan suci lan angger-anggering Allah.

Pepadhang iku rawuh ing tanggal 22 Oktober 1844, lan nggambarake sawijining pepenget marang pangibadah palsu tumrap wong-wong kang wis katimbangan supaya metu kanthi satemené saka piwulang-piwulang palsu Katulik. Pangibadah marang srengéngé iku pratandha saka panguwasa Katulik tumrap gréja-gréja kang bali manèh menyang pangkuané. Pepenget iku digambarake ing pamedhahing pamaréntahané Yerobeam nalika nglairake sistem pangibadah palsuné.

Lan Yerobeam netepake sawijining riyaya ing sasi kawolu, ing tanggal kaping limalas sasi iku, kaya riyaya kang ana ing Yehuda, lan dheweke nyaosake kurban ana ing mesbèh. Mangkono uga kang ditindakake ing Betel, nyaosake kurban marang pedhet-pedhet kang wis digawe; lan ing Betel dheweke ngangkat para imam kanggo papan-papan pangurbanan ing dhuwur kang wis digawe. Mangkono dheweke nyaosake kurban ana ing mesbèh kang wis digawe ing Betel, ing tanggal kaping limalas sasi kawolu, yaiku ing sasi kang wis dirancang saka atine dhewe; lan netepake sawijining riyaya kanggo wong Israel; lan dheweke nyaosake kurban ana ing mesbèh, sarta ngobong menyan. Lan lah, ana rawuhe sawijining abdi Allah saka Yehuda lumantar pangandika Sang Yehuwah menyang Betel; lan Yerobeam ngadeg ana ing sacedhake mesbèh arep ngobong menyan. Lan dheweke sesambat nglawan mesbèh iku miturut pangandika Sang

Yehuwah, sarta ngandika: Dhuh mesbèh, mesbèh, mangkene pangandikane Sang Yehuwah; Lah, bakal lair sawijining anak kanggo turunane Dawud, asmane Yosia; lan ana ing sadhuwurmu dheweke bakal nyaosake para imam papan-papan pangurbanan ing dhuwur kang ngobong menyan ana ing sadhuwurmu, lan balung-balunge manungsa bakal diobong ana ing sadhuwurmu. Lan ing dina iku uga dheweke maringi sawijining pratandha, pangandikane: Iki pratandha kang wis dipangandikakake dening Sang Yehuwah; lah, mesbèh iki bakal pecah, lan awu kang ana ing sadhuwure bakal tumpah metu. Lan kelakon, nalika raja Yerobeam krungu pangandika abdi Allah, kang wis sesambat nglawan mesbèh ing Betel, dheweke ngetokake tangane saka ing mesbèh, pangandikane: Cekelen dheweke.

Lan tangane, kang diulurake marang dheweke, dadi garing, nganti ora bisa ditarik bali maneh. Misbyah iku uga pecah, lan awu tumpah metu saka misbyah, manut pratandha kang wus kaparingake dening abdiné Allah lumantar pangandikané Pangéran. Sang raja banjur matur marang abdiné Allah: “Nyuwuna saikine sih-palimirmané Pangéran Allahmu, lan ndedongaa kanggo aku, supaya tanganku bisa waras maneh kaya biyèn.” Abdiné Allah banjur nyuwun marang Pangéran, lan tangané sang raja kapulihaké maneh, dadi kaya mauné. Sang raja banjur matur marang abdiné Allah: “Ayo melu aku menyang omah, ngaso lan nyegerakna awakmu, lan aku bakal maringi ganjaran marang kowé.” Nanging abdiné Allah matur marang sang raja: “Sanadyan panjenengan maringi saparo saka omah panjenengan marang aku, aku ora bakal mlebu bebarengan karo panjenengan, lan aku uga ora bakal mangan roti utawa ngombé banyu ana ing panggonan iki; awit mangkono dhawuh kang wis kaparingake marang aku lumantar pangandikané Pangéran, mangkéné: Aja mangan roti, aja ngombé banyu, lan aja bali liwat dalan kang padha karo dalan nalika kowé teka.” Mulané, dheweke lunga liwat dalan liya, lan ora bali liwat dalan kang wis diliwati nalika teka ing Betel. 1 Para Raja 12:32–13:10.

Sajajar karo pambrontakan pedhet-pedhet emas ing paseksènipun Harun lan Yerobeam, pangenalan resmi nyata tumrap sistem pangibadah palsu ingkang dipunwènèhaké déning Yerobeam ugi kalebet ing paseksènipun. Pangenalan mau nggambaraken bédanipun antawisipun pangibadah ingkang kedah katindakaken ing Yérusalèm lan sistem tandhingan palsu kagunganipun Yerobeam. Wiwit taun 1798 ngantos 1844, Gusti ngirid umatipun medal saking pepetenging pamaréntahan kapausan dhateng pepadhang sunnaning Nabi ingkang nggumunaken, ingkang dipunlambangaken déning telung malaékat ing Wahyu patbelas. Gréja-gréja Protestan nampik pepadhang punika, lan kanthi mekaten dados putri-putrinipun Katulik ing taun 1844.

Pangibadahipun Yérobéam nggambaraken sistem pangibadah Katulik, lan wonten ing cariyosipun, karajan sisih lèr Israèl makili sistem palsu Katulik ingkang dipunpilih déning para Protestan sajroning sajarah Millerit kanggé tetep dipunenggoni. Lambang saking sistem punika inggih punika pangibadah marang srengéngé.

Para prawan kang setya lan wicaksana, kang mlebet ing Papan Mahasuci ing tanggal 22 Oktober 1844, nggambarake sawijining piweling tumrap para Protestan kang nembe bali

marang pangaribawané Katulik, lan banjur dadi para putri Roma. Nalika peresmian sistem pangibadah palsu gawéané Yerobeam, ana sawijining nabi teka saka Yehuda lan mènèhi piweling marang Yerobeam, mangkono iku dadi pralambang tumrap para prawan kang setya kang mlebet ing Papan Mahasuci lan katuntun supaya ngakoni angger-anggering Allah. Crita ngenani nabi iku lan piwelingé marang Yerobeam banget migunani kanggo dipahami nalika nimbang pambrontakan taun 1863, nanging crita iku kudu ditundha luwih dhisik nganti ana sawijining pungkasan kang dipasang bebarengan karo sawijining wiwitan.

Wiwitaning Israèl kuna, karajané Yerobeam, lan Israèl modhèren kabèh padha selaras, lan bebarengan padha maringi telung paseksi ngenani pungkasaning kéwan bumi ing Wahyu telulas, nalika hukum Minggu kang enggal bakal teka. Wong-wong setya saka Adventisme Millerite ing tanggal 22 Oktober 1844 dadi sungu Protestan sejati saka kéwan bumi mau, lan bab iku kalakon ana ing sajarah kang diwiwiti nalika wekasaning jaman ing taun 1798. Taun 1798 iku wiwitané karajan kaping enem saka wangsit Kitab Suci, yaiku Amérika Sarékat, lan mapanipun sungu Protestan sejati, yaiku Adventisme, ing Amérika Sarékat. Ing sajarah wiwitan mau kagambar sajarah pungkasané Amérika Sarékat, awit Gusti Yésus tansah nggambarake pungkasaning sawijining prakara lumantar wiwitaning prakara mau.

Telung paseksi wiwitan saka Israèl kuna, modern, lan Israèlé Yerobeam nggambarake pungkasané kéwan bumi, nanging ana uga pungkasan liyané sing perlu diselehaké luwih dhisik sadurungé njlentrehake paseksiné nabi sing teka saka Yehuda lan ngébuti Yerobeam. Sajarah pungkasan sing perlu kalebu yaiku pungkasané karajan lor lan karajan kidul Israèl kaya sing kaawakaké déning nabi Ezekiel.

Aja nganti kasirnan bilih ingkang sapunika kita gambaraké punika, pambrontakan taun 1863 dipun-tandhai déning nistha kapisan ing Yehezkiel bab wolu, yaiku reca cemburu. Bareng kita ngrembag pungkasaning karajan lor lan karajan kidul kados ingkang dipunlambangaké déning Yehezkiel, kita badhé gadhah bukti langkung saking cekap kanggé njunjung bilih pambrontakan taun 1863 punika dipunlambangaké déning pambrontakanipun Harun lan Yerobeam, sarta bilih punika nandhani wiwitaning generasi kapisan saking sekawan generasi Adventisme Laodikia.

Kita badhé nerusaké pasinaon punika ing artikel sabanjuré.

Pangandikané Pangéran tumeka manèh marang aku, mangkéné, “Kajaba iku, hé anaké manungsa, jupuken sapotong kayu, lan tulisen ana ing dhuwuré, Kanggo Yehuda, lan kanggo bani Israèl para mitrané; banjur jupuken sapotong kayu liyané, lan tulisen ana ing dhuwuré, Kanggo Yusuf, kayuné Éfraim, lan kanggo sakehing brayat Israèl para mitrané; lan sambungna siji lan sijiné dadi sapotong kayu; lan iku bakal dadi siji ana ing tanganmu. Lan nalika anak-anaké bangsanmu bakal padha matur marang kowé, kandha, Apa kowé ora bakal nduduhaké marang aku apa tegesé iki kabèh? Kandhaa marang wong-wong mau, Mangkéné pangandikané Pangéran Allah; Lah, Aku bakal njupuk kayuné Yusuf, kang ana ing tangané Éfraim, lan taler-talering Israèl para sekutuné, lan bakal nglebokaké wong-wong mau bebarengan karo dheweke, yaiku karo kayuné Yehuda, lan ndadèkaké dadi sapotong kayu, lan iku bakal dadi siji ana ing astaningsun.

Lan kayu-kayu sing kok tulisi kuwi bakal ana ing tanganmu ana ing ngarepé mripaté wong-wong mau. Lan kandhaa marang wong-wong mau, Mangkéné pangandikané Pangéran Allah; Lah, Aku bakal njupuk bani Israèl saka ing antarané para bangsa kapir, ing ngendi waé padha lunga, lan bakal nglumpukaké wong-wong mau saka sakèhé kiwa-tengené, lan ngirid wong-wong mau menyang ing tanahé dhéwé:”

Lan Ingsun bakal ndadèkaké wong-wong mau dadi siji bangsa ana ing nagara, ana ing gunung-gununging Israèl; lan siji raja bakal dadi raja kanggo wong-wong mau kabèh; lan wong-wong mau ora bakal dadi loro bangsa manèh, lan ora bakal kapérang dadi loro karajan manèh babar pisan. Wong-wong mau uga ora bakal najisaké awaké dhéwé manèh marga saka brahala-brahalané, utawa marga saka barang-barang sing nistha, utawa marga saka samubarang panerak-paneraké; nanging Ingsun bakal ngluwari wong-wong mau saka sakehing papan padunungané, ing kono wong-wong mau wus padha gawé dosa, lan bakal ngresiki wong-wong mau; mangkono wong-wong mau bakal dadi umat-Ku, lan Ingsun bakal dadi Allahé. Lan Dawud, abdi-Ku, bakal dadi raja ing ngatasé wong-wong mau; lan wong-wong mau kabèh bakal duwé siji pangon; wong-wong mau uga bakal lumaku ana ing paukuman-Ku, lan netepi pranatan-pranatan-Ku, sarta nindakaké. Lan wong-wong mau bakal manggon ana ing tanah kang wus Dakparingaké marang Yakub, abdi-Ku, ing kono para leluhurmu wus padha manggon; lan wong-wong mau bakal manggon ana ing kono, ya iku wong-wong mau, lan anak-anaké, lan putu-putuné ing salawas-lawasé; lan Dawud, abdi-Ku, bakal dadi pangérané ing salawas-lawasé. Kajaba iku, Ingsun bakal damel prasetyaning katentreman karo wong-wong mau; iku bakal dadi prasetya langgeng karo wong-wong mau; lan Ingsun bakal mapanaké wong-wong mau, lan ndadèkaké wong-wong mau saya akèh, lan bakal netepaké pasucèn-Ku ana ing satengahé wong-wong mau ing salawas-lawasé. Tarub-Ku uga bakal ana bebarengan karo wong-wong mau; temenan, Ingsun bakal dadi Allahé, lan wong-wong mau bakal dadi umat-Ku. Lan bangsa-bangsa liya bakal padha mangerténi yèn Ingsun iki PANGERAN kang nucèkaké Israèl, nalika pasucèn-Ku ana ing satengahé wong-wong mau ing salawas-lawasé. Yehezkiel 37:15-28.